

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Aprobat

prin Ordinul Ministerului Educației,
Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

nr. ____ din „____” _____ 20 ____

Ministrul _____ Monica BABUC

Curriculum specialității

84110 – Medicină veterinară

Calificarea

Felcer veterinar

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Elaborat de:

Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Aprobat de:

Consiliul științifico-metodic al Colegiului de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Avizat de:

1. Rența Vasile, directorul Î.I. „Rența Vasile”
2. Carpovici Cazimir, directorul Direcția Raională Pentru Siguranța Alimentelor, r-nul Edineț

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

"Aprob"

Directorul Colegiului de Medicină Veterinară
și Economie Agrară din Brătușeni

S. Dolișcinski

16. decembrie 2016

Curriculum modular
S.05.O.017 Morfopatologie I

Specialitatea: 84110 Medicină veterinară

Calificarea: 324003 Felcer veterinar

Chișinău 2016

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională în
Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Lupacescu Maia, grad didactic superior

Slobodean Igor, grad didactic doi

Aprobat de:

Consiliul științifico-metodic al Colegiului de Medicină Vetrinară și Economie Agrară din
Brătușeni

Director
Dolișcinski Sergiu
"16" decembrie 2016

Recenzenți:

Rența Vasile, directorul Î.I. „Rența Vasile”

Carpovici Cazimir, directorul Direcția Raională Pentru Siguranța Alimentelor, r-ul Edineț
Frecăuțanu Ghenadie, profesor de discipline veterinare, grad didactic superior

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic <http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

I. Preliminării

Curriculumul pentru disciplina **"Morfopatologie I"** este elaborat pentru planul de învățământ la specialitatea "Medicină veterinară", ediția 2016. Disciplina se încadrează în aria componentei de specialitate și prevede 60 de ore total, distribuite în 30 ore contact direct (20 de ore teoretice și 10 ore lecții practice) și 30 ore studiu individual. Însușirea disciplinei se bazează de cunoștințele obținute la „Limba latină”, „Morfofiziologia animalelor I -II”, „Semiologie veterinară”.

Predarea acestei discipline prevede studierea legilor generale despre dezvoltarea și esența proceselor patologice în strânsă legătură cu modificările funcționale și structurale în organismul animal, obținerea deprinderilor de diagnosticare, cu metodele de necropsie a diferitor specii de animale, întocmirea proceselor verbale necesare.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Cerințele crescânde ale pieței muncii solicită specialiști competenți și capabili să contribuie la soluționarea problemelor parvenite în activitatea lor, ceea ce poate fi realizat printr-o instruire profesională, relevantă și continuă.

Disciplina **"Morfopatologie I"** va conduce la dezvoltarea abilităților de necropsie și stabilire a diagnosticului postmortem prin aplicarea metodelor și utilajelor moderne, care au efect favorabil în diagnosticarea, tratarea și profilaxia patologiilor la animale și în asigurarea siguranței și securității alimentare a țării, va permite viitorului specialist să se adapteze la condițiile noi de muncă, să monitorizeze întregul proces și să ia decizii competente în activitatea profesională.

Unitățile de învățare incluse în curriculum oferă profesorilor, din instituțiile de învățământ profesional tehnic, posibilitatea de a-și elabora strategii proprii de proiectare și organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor ce corespund necesităților de perspectivă ale pieței muncii.

Disciplina **"Morfopatologie I"** asigură formarea profesională în cadrul următoarelor unități de curs: "Obstetrica și ginecologia veterinară"; "Chirurgie veterinară", "Parazitologie", "Epizootologie", "Patologia medicală".

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competența profesională din descrierea calificării: Caracterizarea structurilor anatomice și proceselor fiziologice și patologice în corpul animal.

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Caracterizarea bolii: cauzele și evoluția ei;
2. Stabilirea diagnosticului necropsic, în urma efectuării necropsiei cadavrelor;
3. Determinarea modificărilor structurale în cazul proceselor patologice la diferite etape evolutive.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
V	60	20	10	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Nozologia generală		
1. Caracterizarea bolii: cauzele și evoluția ei:	<p>1.1. Obiectul și sarcinile morfopatologiei.</p> <p>1.2. Noțiuni despre sănătate, boală, reactivitate patologică, proces patologic, stare patologică.</p> <p>1.3. Clasificarea bolilor.</p> <p>1.4. Definiția etiologiei. Rolul etiologic în dezvoltarea procesului patologic.</p> <p>1.5. Caracteristica excitanților patogeni și mecanismul de acțiune asupra organismului animalelor.</p> <p>1.6. Influența factorilor mecanici, fizici, chimici.</p> <p>1.7. Noțiuni despre patogeneză. Mecanismul dezvoltării bolii.</p> <p>1.8. Căile de răspândire a factorilor nocivi în organism.</p> <p>1.9. Mecanismele compensatorii ale însănătoșirii și restabilirii funcțiilor dereglate.</p> <p>1.10. Reactivitatea și rezistența organismului. Formele de reactivitate și clasificarea lor. Acțiunea mediului ambiant asupra reactivității organismului. Dependența reactivității organismului de starea sistemului nervos, endocrin, specie, vârstă, gen, particularitățile individuale.</p> <p>1.11. Sistemele de barieră ale organismelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Estimarea sarcinilor morfopatologiei; - Definirea noțiunii de boală; - Definirea noțiunilor de reactivitate patologică, proces patologic, stare patologică; - Clasificarea bolilor; - Definirea noțiunii de etiologie; - Descrierea excitanților patogeni; - Ilustrarea acțiunii factorilor mecanici, fizici, chimici; - Definirea noțiunii de patogeneză și mecanismul dezvoltării bolii; - Caracterizarea căilor de răspândire a factorilor nocivi în organism; - Descrierea restabilirii funcțiilor dereglate în urma proceselor morbide din organism; - Determinarea formelor de reactivitate; - Caracterizarea dependenței reactivității organismului de acțiunea anumitor factori; - Descrierea sistemelor de barieră ale organismului.

--	--	--

<i>2. Prosectura</i>	
-----------------------------	--

<p>2. Stabilirea diagnosticului necropsic, în urma efectuării necropsiei cadavrelor.</p>	<p>2.1. Semnele morții și modificările postmortale.</p> <p>2.2. Etiologia morții. Moartea naturală, patologică, clinică și biologică.</p> <p>2.3. Însemnătatea necropsiei cadavrelor și diagnozei morfopatologice postmortale.</p> <p>2.4. Tipurile necropsiei.</p> <p>2.5. Etapele procesului diagnostic: culegerea anamnezei, datele din istoria bolii, datele necropsiei. Cercetări diagnostice adăugătoare: bacteriologice, histologice, chimice și însemnătatea lor.</p> <p>2.6. Organizarea locului de necropsie și cerințele sanitare față de el. Dezinfectarea locului de necropsie, metodele nimicirii sau utilizării cadavrelor. Profilaxia personală în timpul necropsiei.</p> <p>2.7. Metodele și tehnica necropsiei cadavrelor diferitor specii de animale și conținutul lor.</p> <p>2.8. Colectarea materialului patologic, pregătirea lui pentru fixare.</p>	<p>☐ Descrierea semnelor morții și modificările postmortale;</p> <p>☐ Recunoașterea cauzelor morții;</p> <p>☐ Estimarea însemnătății necropsiei cadavrelor în stabilirea cauzei morții;</p> <p>☐ Caracterizarea tipurilor de necropsie;</p> <p>☐ Descrierea etapelor procesului diagnostic;</p> <p>☐ Caracterizarea metodelor de utilizare a cadavrelor;</p> <p>☐ Descrierea metodelor și tehnicii necropsiei;</p> <p>☐ Caracterizarea procesului de colectare a materialului patologic.</p>
<p align="center">3. Morfopatologia generală</p>		
<p>3. Determinarea modificărilor structurale în cazul proceselor patologice la diferite etape evolutive.</p>	<p>3.1. Dereglările generale și locale ale circulației sanguine: hiperemia arterială, hiperemia venoasă, tromboza, embolia, staza, infarctul, hemoragia, sufuziunile sangvine, etiologia, felurile, prevenirea, condițiile de formare, mecanismul formării</p> <p>3.2. Definiția, etiologia, morfogeneza și morfopatologia necrozei și necrobiozei.</p> <p>3.3. Clasificarea necrozelor (uscată, umedă, gangrenă) și caracteristica lor morfologică.</p> <p>3.4. Atrofia.</p> <p>3.5. Morfologia proceselor de adaptare: hipertrofia, hiperplazia, metaplazia, transformarea.</p>	<p>☐ Recunoașterea dereglărilor generale și locale ale circulației sangvine;</p> <p>☐ Definirea noțiunilor de necroză și necrobioză;</p> <p>☐ Caracterizarea morfologică a necrozelor;</p> <p>☐ Definirea noțiunii de atrofie;</p> <p>☐ Identificarea proceselor de adaptare;</p> <p>☐ Determinarea cauzelor inflamației;</p> <p>☐ Descrierea semnelor inflamației;</p> <p>☐ Recunoașterea modificărilor în țesutul inflammat;</p> <p>☐ Caracterizarea dereglărilor reglării termice generale și locale;</p>

	<p>3.6. Etiologia și morfogeneza inflamațiilor.</p> <p>3.7. Semnele de bază ale inflamației. Patogeneza inflamației.</p> <p>3.8. Schimbările în țesutul inflammat: alterarea exudarea, proliferarea. 3.9. Dereglările reglării termice generale și locale. Hipertermia, hipotermia.</p> <p>3.10. Clasificarea tumorilor. Structura tumorilor. Caracterele morfoclinice ale tumorilor benigne și maligne. 3.11. Etiopatogeneza malformațiilor. Factorii teratogeni. Mecanisme de acțiune a factorilor teratogeni.</p>	<p>☐ Identificarea caracterelor morfoclinice a tumorilor;</p> <p>☐ Caracterizarea malformațiilor.</p>
--	--	---

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	<i>Nozologia generală</i>	18	5	2	11
2.	<i>Prosectura</i>	10	3	2	5
3.	<i>Morfopatologia generală</i>	32	12	6	14
Total		60	20	10	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Nozologia generală			
1.1. Perioadele bolii: însănătoșirea și trecerea la starea patologică sau moartea. Formele și caracterul lor de recurgere	Schemă	Argumentare verbală	Săptămâna I
1.2. Caracteristica excitanților patogeni. Factorii predispunători și provocători.	Schemă Tabel	Demonstrația schemei Prezentarea tabelului	Săptămâna II
1.3. Acțiunea factorilor fizici: - temperatura scăzută, - radiația. Acțiunea factorilor biologici.	Referat	Comunicare verbală	Săptămâna III

1.4. Noțiuni despre șoc și colaps. Mecanismul dezvoltării șocului, felurile lui.	Referat Portofoliu	Comunicare verbală Prezentarea portofoliului	Săptămâna IV
1.5. Reactivitatea alergică, felurile ei, treptele și mecanismul dezvoltării.	Referat Portofoliu	Comunicare verbală a referatului	Săptămâna V
2.Prosectura. Tanatologia generală.			
2.1. Stabilirea bolii de bază, complicațiilor. Încheierea (diagnoza nozologică). Tehnica necropsiei: - Ordinea cercetării cadavrelor. - Necropsia cavităților. - Modul de extragere a organelor. - Actele la necropsie.	Referat Scheme Desene	Comunicare verbală a referatului Demonstrația schemei	Săptămâna VI
2.2. Semnele morții. (acidifierea, răcirea, hipostaza, hemoliza, rigiditatea, coagularea sîngelui, autoliza, putrefacția și emfizemul cadaveric).	Prezentare la calculator	Prezentare argumentată	Săptămâna VII
3.Morfopatologia generală			
3.1. Dereglările circulației limfatice	Referat	Comunicare orală	Săptămâna VII
3.2. Evoluția și consecințele necrozei și a gangrenei. Etiopatogeneza, patologie, proveniența și felurile atrofiei.	Test	Testare scrisă	Săptămâna IX
3.3. Distrofiile lipidice. - Lipomatoza. - Obezitatea. Distrofiile minerale. - Concrementele. - Pseudoconcrementele	Referat Portofoliu	Comunicare orală Prezentarea portofoliului	Săptămâna X
3.4. Morfologia proceselor regenerative: regenerarea completă, incompletă, fiziologică, patologică și reparativă. Regenerarea, esența, mecanismul și felurile ei. Regenerarea țesutului epitelial, conjunctiv și nervos. Procesul de vindecare a rănilor.	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna XI

3.5. Clasificarea inflamațiilor: - Inflamațiile alterative. - Inflamațiile exudative. - Inflamațiile proliferative.	Referat Portofoliu	Comunicare verbală a referatului	Săptămâna XII
3.6. Noțiunea despre febră. Etiologia și patogeniza febrei. Mecanismul ridicării temperaturii corpului animal în momentul febrei. Crizis și lizis la febră. Însemnătatea febrei pentru organism.	Schemă	Demonstrația schemei	Săptămâna XIII
3.7 Etiologia și caracteristica tumorilor mezenchimale benigne și maligne. Etiomorfopatologia tumorilor epiteliale benigne și maligne. Etiologia și caracteristica tumorilor neuroectodermice benigne și maligne.	Schemă Referat	Comunicare verbală a referatului	Săptămâna XIV
3.8 Clasificarea malformațiilor. Anomalii generalizate și organice. Monștrii simpli și dubli.	Prezentare video	Prezentarea argumentată	Săptămâna XV
Total			30 ore

VIII. Lucrările practice / de laborator recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice / de laborator	Ore
1.	Nozologia generală	1. Studierea modificărilor generale a animalelor cu temperatura înaltă și scăzută în conformitate cu temperatura mediului înconjurător. 2. Studierea acțiunii factorilor patogeni ai mediului extern asupra organismului.	2
2.	Prosectura	3. Studierea tehnicii de necropsie a cavităților și eviscerării organelor. Colectarea, prepararea și conservarea materialului pentru muzeu. 4. Colectarea materialului patologic pentru cercetarea bacteriologică, histologică și chimică. Ambalarea lui pentru transportarea în laborator. 5. Studierea semnelor morții și a schimbărilor postmortale.	2

3.	Morfopatologia generală	6. Reproducerea hiperemiei arteriale, venoase și a anemiei locale la urechea iepurelui. Studierea particularităților macro-și microscopice a dereglărilor circulației sanguine pe cadavre, preparate histologice.	6
		7. Studierea necrozei și atrofiei după preparatele histologice, tablouri, desene, diapozitive, preparatele muzeice și de abator. 8. Studierea macro- și micropreparatelor cu dis-trofii. 9. Reproducerea experimentală a inflamației la animalele mici. Studierea proceselor inflamative în organe și țesuturi la animalele bolnave și pe material cadavric. 10. Studierea micro-și macro structurii tumorilor: mezenchimale benigne, epiteliale benigne, epiteliale maligne, tumorilor neuroectodermice.	

Total

10

IX. Sugestii metodologice

În realizarea scopului major al disciplinei un rol hotărâtor îl au strategiile de predare-învățare-evaluare.

Conform pedagogiei competențelor, în cadrul orelor la **"Morfopatologie I"** se va pune accentul pe:

- oferirea de oportunități fiecărui elev de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- cultivarea independenței cognitive, a spontaneității și a autonomiei în învățare;
- formarea la elevi a unor atitudini și comportamente conform valorilor generalumane și naționale.

În acest context, avem grijă ca strategiile didactice:

- să fie relevante, adică să fie construite în baza unor situații reale din viața profesională;
- să fie inductive - elevii rezolvă probleme, iau decizii pe marginea unor cazuri/ probleme concrete, ca mai apoi să facă generalizări și pentru alte situații;
- să fie active - elevii învață prin acțiune;
- să fie bazate pe colaborare, adică să se desfășoare activități în grupuri și prin cooperare;
- să fie interactive - să se organizeze pe baza unor discuții dirijate și dezbateri; □ să fie critice - elevii sânt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

Menționăm că strategia didactică în cadrul studierii ”**Morfopatologie I**” se construiește în funcție de:

- competențe;
- subiectul lecției;
- experiența profesorului;
- resursele utilizate;
- formele de organizare; ▪ tipul lecției.

Ne orientăm demersul de predare-învățare în perspectiva înțelegerii conexiunilor între: a învăța să știi /să cunoști, a învăța să faci, a învăța să muncești cu ceilalți, a învăța să fii, a învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea.

Pentru realizarea acestui deziderat, elevii sunt dirijați să parcurgă calea de la informare la acțiune, care constă din câțiva pași: de la însușirea unui volum de cunoștințe, la formarea capacităților de analiză a informațiilor, de apreciere și exprimare a opiniei personale. Mai apoi elevii învață cum să identifice probleme și să ia decizii, cum să-și formeze atitudini valorice, cum să inițieze activități în cooperare, cum să elaboreze și să implementeze proiecte individuale și proiecte de acțiuni în folosul comunității.

Pentru ca elevii să parcurgă cu succes acești pași, noi aplicăm strategii care formează treptat cunoștințele, capacitățile, atitudinile, deprinderile, pe care le implică competența dată, cu accent pe gândirea critică.

Ansamblul metodelor și procedeele didactice utilizate în procesul formării vor fi atât metodele tradiționale (explicația, demonstrația, prelegerile, conversația euristică), modificate și completate în funcție de subcompetențele propuse, cât și metodele moderne, interactive, orientate spre cultivarea interesului, motivației, activismului, colaborării sociale, spiritului de organizare, inițiativă, inventivitate și creativitate etc. Se va pune accentul pe metodele activ-participative (interactive) care sporesc potențialul intelectual al beneficiarilor prin angajarea unui efort personal în actul învățării și pregătirii elevilor pentru o viață profesională activă și creativă. Se vor utiliza forme de organizare flexibile și diversificate, specifice naturii conținuturilor și desfășurării activității cu elevii din colegiile profesionale, care asigură o învățare formativă, operațională, acțională, de dezvoltare, axate pe formarea de capacități operaționale, procese psihice, deprinderi, atitudini, convingeri, valori, idealuri și aspirații, schimbări de mentalități. Se vor îmbina în mod specific, pentru diferitele situații metode și procedee cum sunt: studiul de caz, dezbaterile, brainstorming-ul, problematizarea, investigația, explorarea din unghiuri de vedere multiple, discuția panel, argumentarea și contr-argumentarea, învățare academică independentă etc. Susținerea personală a fiecărui elev va fi asigurată de sistemul de tutorat.

Nr. crt.	Unități de învățare	Metode, procedee, tehnici
1.	<i>Nozologia generală</i>	prelegerea, explicația, expunerea, brainstorming-ul, știu/vreau să știu/am învățat, clustering-ul, SINELG, descrierea, etc.

2.	Prosectura	prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea, tabelul corespunderilor, studiul de caz, concepte aplicate, interpretarea graficilor și a diagramelor.
3.	Morfopatologia generală	prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea, metoda comparației, prezentarea tabelară a rezultatelor, studiul de caz.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

În cadrul disciplinei ”**Morfopatologie I**”, evaluarea va viza evidențierea eficacității activităților educaționale prin prisma raportului dintre cele proiectate și rezultatele obținute de către elevi în activitatea de învățare. Ea va viza aprecierea nivelului de dezvoltare la elevi a competențelor specifice disciplinei.

Evaluarea va avea o funcție pedagogică complexă:

- din perspectiva celui evaluat – de stimulare, de întărire a rezultatelor, de formare a unor abilități, de conștientizare a propriilor posibilități, de orientare profesională pozitivă;
- din perspectiva celui care evaluează – de apreciere a eficienței celor întreprinse de el și a modificărilor necesare pentru realizarea plinară a celor proiectate.

Evaluarea este administrată pe tot parcursul desfășurării procesului de instruire și își asumă funcțiile de a determina valoarea achizițiilor, nivelul rezultatelor; de a detecta punctele slabe ale învățării pentru a analiza metodele de predare și a adopta măsuri adecvate ameliorării sau optimizării procesului instructiv.

Frecvent și benefic sînt utilizate:

- a) **evaluarea curentă** care se realizează prin chestionarea orală și diverse probe scrise: dictări fulger, texte de traducere, de analiză și sinteză, extemporale etc. Este forma de evaluare care menține o anumită ritmicitate și mobilizează elevii la un efort sistematic;
- b) **evaluarea formativă** poate fi integrată în mod constant, și operativ pe tot parcursul procesului instructiv. Practicarea acestui tip de evaluare pornește de la divizarea materiei în unități de conținuturi.

Evaluarea formativă este integrată prin proceduri tradiționale și moderne precum: observarea curentă (a comportamentelor elevilor), verificarea sistematică a temelor (scrise și orale) efectuate acasă și în sala de studii, întrebările de evaluare, exercițiile, analiza greșelilor, testele de autocontrol etc. Evaluarea formativă informează despre rezultatele parțiale. Astfel se vor scrie 4

lucrări de control recapitulative. Prin evaluare formativă elevul și profesorul primește un feedback continuu care contribuie la îmbunătățirea calității învățării și predării.

c) **evaluarea interactivă** se realizează de către profesor prin observația participativă a fiecărui membru al grupului în cazul în care se organizează învățarea interactivă (în grup) – metodă eficientă de însușire a informației.

d) **evaluarea sumativă** constă în susținerea examenului la finele semestrului II.

Examenul este forma de evaluare a efortului îndelungat al elevului.

Elevii susțin această probă care include:

a) **verificarea cunoștințelor teoretice;**

b) **evaluarea abilităților practice.**

Subiectele pentru examen se aprobă la ședința catedrei de discipline zooveterinare și se aduc la cunoștință elevilor cu o lună înainte de examen. La elaborarea subiectelor pentru evaluarea cunoștințelor se ține cont ca ele să poarte un caracter problematizat, pentru a aprecia gândirea logică și aplicarea cunoștințelor.

Decizia evaluării finale este exprimată printr-o notă conform sistemului de apreciere de 10 puncte care permite promovarea elevului în etapa următoare a procesului didactic.

La examenul de promovare, disciplina, nu sunt admiși elevii cu media semestrială sub nota 5, precum și elevii care nu au recuperat absențele la lecțiile practice. La examen, elevilor li se oferă 30 de minute pentru pregătirea subiectelor și 15 minute – pentru răspuns.

Nota finală de la disciplină constă din două componente: nota medie a cunoștințelor teoretice (coeficientul 0,6) și media de la examen (coeficientul 0,4).

Cunoștințele de materie se apreciază cu note de la 1 până la 10.

Neprezentarea (nemotivată) la examen se înregistrează cu “nu s-a prezentat” și se consideră restanțier.

Elevul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului.

Nr	Produsele	Criteriile de evaluare a produselor
1	Rezumatul oral	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea conținutului științific; - utilizarea formulării proprii, fără a distorsiona mesajului supus rezumării; - expunerea într-o structură logică și concisă; - folosirea limbajului de specialitate, exemplelor adecvate;
2	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea interpretării studiului de caz propus; - corespunderea soluțiilor, ipotezelor cu rezolvarea adecvată a cazului analizat; - utilizarea limbajului de specialitate;

		<ul style="list-style-type: none"> - completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; - originalitatea formulării și realizării studiului; - aprecierea critică; - rezolvarea corectă a problemei.
3	Testul docimologic	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea răspunsurilor în conformitatea cu itemii și obiectivele sarcinilor; - scorurile însumate în corespundere cu baremul de corectare.
4	Chestionarea orală	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea și completitudinea răspunsului în raport cu conținuturile predate și obiectivele stabilite; - coerența, logica; - fluența, siguranța, claritatea, acuratețea, originalitatea răspunsului
5	Fișe de lucru	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea și rigoarea formulării răspunsurilor; - selectarea și structurarea logică a argumentelor; - utilizarea limbajului; - rezolvarea corectă a sarcinilor fișei - complexitatea formulării concluziilor.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru a forma competențele profesionale planificate în cadrul disciplinei ”**Morfopatologie I**” trebuie asigurat un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Sala de curs va fi dotată cu mobilier, material didactic ilustrativ. Lucrările practice și de laborator se vor desfășura la clinica veterinară, ferma didactică și în laborator.

Laboratorul și clinica veterinară vor fi dotate cu utilaje, echipamente și materiale necesare pentru realizarea sarcinilor practice, în conformitate cu Nomenclatorul laboratorului.

Lista de utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice și de laborator recomandate:

Utilaje: microscop trinocular, termostat biologic, analizator hematologic, camera climatică, centrifugă, reșou electric, balanță electronică, termofoare.

Instrumente și materiale: trusa necropsică, lame, lamele, micropreparate, macropreparate, cadavre, veselă gradată, termometre, pahare colectoare, soluții dezinfectante, alcool etilic, eprubete, căldări, săpun, șervet.

Echipamente: halate, bonete, mănuși, cibote, șorț.

Lista materialelor didactice: fișe tehnologice – instructive, instrucțiuni de lucru, acte normative ale Republicii Moldova referitoare la activitatea veterinară.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa
1	Coman, M. Morfopatologie generală. – Timișoara: 2003. – 313 p.	Biblioteca Sala de lectură
2	Coțofan, Otilia Morfopatologie generală. – Iași: 1992. – 314 p.	
3	Cătoi C. Anatomie patologică specială. Vol. I – Cluj-Napoca: Ed. Academic Pres, 2006. - 450 p.	
4	Paul, I. Etiomorfopatologia veterinară. Vol. I - București: ALL, 1996. – 524 p.	
5	Paul, I. Morfopatologie generală și organologie.- Iași: 1985.- 260 p.	
6	Paul I. Etiomorfopatologie veterinară Vol. II-III – Iași: Ed. ”Ion Ionescu de la Brad”, 2000. – 354 p; 2001. – 290 p.	
7	Ciurea, V. Anatomia patologică și prosectura. București 1978.	
8	Bohățel, F. Ghid de examinare a animalelor.	Internet
9	https://seriadoi.wordpress.com/anatomie-patologica/	
10	http://library.usmf.md/old/ebooks.php?key=b158	
11	http://library.usmf.md/old/ebooks.php?key=b35	